

NAUJENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

VOL. LXI

Price 1¢

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Penktadienis Liepos-July 2 d., 1976 m.

NO. 156

IZRAELIS SUTINKA DERĖTIS SU GROBIKAIS

LENKAI TREČIA KARTĄ PARODĖ KAIP KALBĖTIS SU KOMUNISTAI

Lenkijos intelektualų laiškas seimui
reikalauja daugiau laisvės žmonėms

VARSUVA. — Praeito savaitgalio riaušėse, kurios privertė Varsuvos komunistų valdžią atšaukti maisto kainų pakėlimo psvarkį, kaip valdiška TV trečiadienio vakare pranešė, "tvarka ir taika atstatant" du demonstruotojai buvo užmušti ir 75 policininkai sužeisti, aštuoni iš jų sunkiai.

Radomo miesto burmistras per televiziją pranešė, kad riaušėmis medžiaginių nuostolių padaryta už \$5 milijonus.

VARSUVA. — Apie 70 lenkų intelektualų — rašytojų, dvasininkų ir mokslininkų parašė seimui atvirą laišką, kuriame reikalauja labiau išplėsti laisvės apimtį, matydami tame vienintelį kelią išvengti "grėsmingų išsiveržimų", kokie buvo darbininkų streikai ir riaušės praėjusio savaitės penktadienį.

Laiško signatarai pagyrė valdžią už skubų dekretą atšaukiant maisto produktų kainas, apie maisto produktų kainas pakeliamas. Tik skubaus atšaukimo dėka išvengta kraujo praliejimo.

Kokią kalbą komunistai supranta

"Praėjusių kelių dienų įvykiai parodė, kad prie dabartinės valdžios sistemos vienintelis būdas parodyti tikrąsias visuomenės nuotaikas yra grėsmingas nepasitenkinimo sprogdymas. Tokios sistemos išlaikymas nėra įmanomas be rizikos privesti iki neapsakomos katastrofos", perspėja atviro laiško signatarai.

"Washington Post" korespondentas, kuris daugias kaip valandą buvo užlaikytas stipriai saugomo Radomo miesto milicijos komisariato pastate tikrinant jo dokumentus, pranešė kad lyginant su riaušėmis 1956 metais Poznanėje ir 1970 metais Paryžiuje, Gierakas parodė daug daugiau taktiškai pasijusdamas Petar Jaroševičių į televizijos studiją, įsakydamas jam atšaukti maisto kainų pakėlimą.

Sudėtingas partijos namas Radome ir suardymas geležinkelio Ursus rajone prie Varsuvos išaukė partijos apstulbimą ir parodė partijos vadovybei kas yra "liaudies pyktis".

"Demokratinė konsultacija"

Gierakas davė suprasti, kad režimas ir partija yra pasiruošę talkinti "demokratinę konsultaciją", tuo pačiu pareiškdamas, kad atviro maisto forma nebus toleruojama.

Valdžios propaganda stengiasi penktadienio įvykius perstatyti kitoje šviesoje. Dabar plačiai skelbiama, kad Radomo ir Ursuso ir kitose pramonės centruose nuotykiškai nebuvę darbininkų pyktio ir pretenzijų rodymas, o buvę inspiruoti neramios jaunūmės, kuri "per daug prisijūrusi amerikoniškų filmų stengėsi pamėgdžioti matytus pavyzdžius".

Radomo milicijos karininkas, kuris buvo šulaukęs "Washington Post" korespondentą, pareiškė, kad areštų padaryta "labai nedaug" ir kad "nuotaikoms atvesti" visi areštuotieji bus paleisti į laisvę.

IS VISO PASAULIO

BATAVIA, Ill. — John Howard Association direktorius Ira Schwartz išgrynė naujuosius Kane apskrities kalėjimo "rūmus" ir pastebėjo, kad tas kalėjimas gali būti modeliu kitoms baudžiamosioms institucijoms. Naujasis kalėjimas yra tarp Batavijos ir Genevos ir kaštavo puspenktą milijono dolerių.

LONDONAS. — DP praneša, kad Lenkijos spaudos žiniomis, po paskutiniųjų lietuvių Radomo vadovyje pradėjo dygti grybai — baravykai. Miškuose jau esą randama ir kitokių rūšių grybų.

LONDONAS. — Londone, savo prietelio namuose mirė nuo širdies smūgio 62 metų amžiaus kunigaikštis Stanislovas Radvilas (sulenktinai vadinamas Radzivilu), buvęs Jacquelines Kenedienės-Onasienės jaunesniosios sesers Lee Bouvier vyras. Radvilas buvo tris kartus vedęs ir visos trys vedybos baigėsi persikyro.

MASKVA. — Rusijos komunistų partijos pirmasis sekretorius Leonidas Brežnevus gyvena kaip karalius, kurio visi pageidavimai patenkinami. Pavyzdžiui, jis mėgsta automobilius ir šandien jį turi nemažiau kaip Irano ir Saudi Arabijos šeimai. Be kitų, Brežnevus turi Kadilaką, Citroeną, Ferrari, Rolls-Royce, Mercedes ir Maserati. Patikrinti, pataisyti ir perdažyti, jis savo automobilius siunčia į Didžiąją Britaniją.

WASHINGTONAS. — Buvęs Jungtinių Valstybių kareivis James G. Veneris, dabar 54 metų amžiaus, Šiaurės Korėjos kare, 1953 m. patekęs kinams į nelaisvę, ten savo noru pasiliko, vedė kinietę žmoną, su kuria turi du vaikus ir jau 25 metai kai dirba viename Tsino provincijos malyne. Šiomis dienomis gavo leidimą aplankyti Amerikoje savo motiną.

Kanados traukinio avarija

WINNIPEG, Manitoba. — Kanados Nacionalinės Geležinkelio kompanijos (CNR) transkontinentinis Super Continental traukinys, važinėjęs nuo Atlanto iki Pacifiko, trečiadienį netoli Winnipeg, arti Portage la Prairie nubėgo nuo bėgių.

Montreal-Vancouver 22 vagonų greitiojo traukinio paskutiniems 7 vagonams nuvirtus buvo 26 keleiviai sužeisti, iš jų šeši paguldyti Portage la Prairie ligoninėje.

San Francisco miestas neatsilieka nuo kitų Amerikos didmiesčių. Aukščiausias namas, pamašus į piramidę, priklauso Transamerica bendrovei. Toliau matosi Aukso tiltas.

BARRY GOLDWATERIS PATARIA REMTI PREZIDENTĄ G. FORDĄ

Jam atrodo, kad dabartiniu metu pakaitos
vyriausybėje smarkiai pakenktų kraštui

WASHINGTONAS, D. C. — Įtakingas respublikonų vadas, turįs didelę įtaką respublikonų partijos konservatorių sluoksniuose, labai šiltai rėmęs Ronald Reaganą, visą reikalą apsvaistė ir patarė respublikonams priremti petį prie dabartinio prezidento Fordo.

Tokių nutarimų jį privertė padaryti šitokių samprotavimų: tarptautinė padėtis yra gerokai įtempta. Jeigu dabartiniu metu keičiamas krašto prezidentas, reikalsas gerokai užtruktų ir galėtų pakenkti kraštui. Sen. Goldwateris yra įsitikinęs, kad Amerikos priešai pasinaudotų pereinamuoju laikotarpiu.

Senatoriaus pastaba tinka ir demokratams

Senatoriaus pareiškimas gali pakenkti Ronald Reagano rinkiminei kampanijai. Pats Reaganas ir kiti politikai manė, kad sen. Goldwateris padės Reaganui laimėti nominaciją, o dabar išsina atvirksčiai.

Sen. Goldwater buvo nepatenkintas Ronald Reagano pareiškimais dėl Panamos kanalo pasitarimų. Senatorius patarė šiu klausimui nekelti, kol dar eina pasitarimai su Panamos vyriausybės atstovais. Kiti politikai pastebė, kad sen. Goldwaterio pareiškimas tinka ir demokratams, ne vien respublikonams. Jeigu demokratai norės pakeisti prezidentą, tai užtruks daug laiko, kol naujas prezidentas susipažins su sudėtingais valstybės reikalais.

WASHINGTONAS. — Senatorius Charles Curtis iš Kansas, kurio motina buvo grynakraujė indėnė iš Kaw genties, Herbert Hooveriui prezidentaujant buvo išrinktas Jungtinių Valstybių viceprezidentu ir tose pareigose išbuvo nuo 1920 m. kovo 4 d. iki 1933 m. kovo 3 d. Tai buvo vienintelis indėnas amerikiečių išrinktas tokioms aukščiausiomis pareigoms.

Egiptas kratosi unijos su Libija

CAIRO, Egiptas. — Oficialiai pranešta, kad Egipto valdžia ištrėmė aukštųjų pareigų Libijos diplomata, kurs Kairo mieste buvo pagautas beplatinant proklamaciją, kurstiančią nuversti Egipto valdžią. Tas diplomatas buvo Libijos charge d'affaires Milod Sedik. Jis buvo suimtas praėjusį antradienį, bet sekandį dieną, kadangi kaip diplomatas turėjo imunitetą, buvo iš kalėjimo paleistas ir pašauktas į užsienių reikalų ministeriją, kur jam buvo įsakytas nedelsiant apleisti Egiptą.

Libijos charge d'affaires ištrėmimas dar labiau atitolina šias dvi kaimynas valstybes, kurių tarpe nesantika prasidėjo dar 1973 metais, kai Egipto prezidentas atmetė Libijos vado Moammar Khadafy pasiūlymą tarp Egipto ir Libijos sudaryti uniją.

Koresp. Keyes Beech praneša iš Kinijos, kad dabartinė vyriausybė visai nesirengia puliti Formozos. Formozoje yra pusės milijono armija salai ginti.

Žydai ir arabai negali melstis bendrai

JERUZALĖ. — Izraelio teismas nusprendė, kad žydai negali melstis Jeruzalės šventovės Kalne ir atšaukė savo šių metų pradžioje paskelbtą nutarimą, sukelįs arabų protesto demonstracijas.

Distrikto teismas pakaltino aštuonis jaunus žydus, kurie prieitais metais toje vietoje bandė surengti viešas žydų pamaldas. Kadangi ši vieta yra lygiai šventa musulmonams kaip ir žydams, tie 8 žydai buvo pripažinti kaltais taikos sulaužymu, nors Jeruzalės magistro teismas netrukus juos išteisino.

KOMPARTIJOS ATMETĖ SOVIETŲ VADOVAVIMĄ

BERLYNAS. — Europos komunistų partijos, baigiant dviejų dienų sesiją, trečiadienį birželio 30 dieną, paskelbė savo nepriklausomybę nuo Maskvos ir atmetė Sovietų pretenzijas į vadovybę.

Vadinama Europos kompartijų, kurių dalyvavo 29 "viršūnių" konferencija, ji Rytų Berlyne savo užbaigos dokumente pabrėžė "visų partijų lygybę, nepriklausomybę ir suverenumą".

Iki šiol Sovietų Sąjunga, kaip pirmoji komun istų užkariautoji, ir labiausiai ginkluotoji pretenzavo į teisę vadovauti viso pasaulio marksistams, o šios konferencijos galutiniame protokole pareiškama, kad "kiekvienos partijos lygybė ir suverenumas, o taip pat nesikišimas į jų naminius reikalus turi būti griežtai pripažįstamas ir jų skirtingi keliai kovojant už socializmą pagerbiama". Dokumente taip pat skatinama taikinga koegzistencija ir nusiginklavimas.

TELAVIVAS ATMESDAVO DERYBAS, BET DABAR PAKAITĖ NUOMONĘ

Egiptiečius sumušęs generolas Šaron pateko į
palestiniečių rankas

KAMPALA, Uganda. — Izraelio vyriausybė niekad su lėktuvų grobikais nesitarusi ir kitus visą laiką raginusi neiti į jokias derybas, šiandien per savo diplomatus Paryžiuje pranešė, kad ji sutinka derėtis su grobikais dėl pagrobtyjų laisvės. Izraelis pakeitė savo nuomonę, nes arabams pavyko prancūzų lėktuve pagrobti žydų generolą Ariel Šaroną, kuris sumušė egiptiečių karo jėgas ir persikėlė per Suez kanalą.

Arabai nori paliaubų Libane

KAIRAS, Egiptas. — Arabų užsienio ministeriai, patyrę apie užėmimą didelės palestiniečių stovyklos ir paėmimą į nelaisvę didok skaičiaus karių, nutarė greičiau sėkti taikos Libane.

Užsienio ministeriams labai nepatinka krikščionių laimėjimas Libane. Jie bandė sudrausti krikščionis ir neleisti jiems pulti palestiniečių stovyklos, bet niekas krikščionių karo jėgų nesusilaikė. Arabų užsienio ministeriai nutarė reikalauti dar vieno paliaubų Libane.

Ten išskrido trys užsienio ministeriai, kurie bandys įtikinti kovojančias puses ir siekti taikos. Tuo tarp atkridusieji ministeriai nepajėgė užmegzti ryšių su karo lauko vadais. Jeigu libaniečiai nepaklausytų arabų užsienio ministerių patarimo, tai tada Arabų Lyga pasiūsiąti didesnius karių kontingentus į Libaną.

Atrodo, kad šis grasinimas visai neveikia kovojančių pusių. Krikščionys jau baigia supti anturą ir paskutinę palestiniečių stovyklą.

Demonstracija prieš "Sibiro kazokus"

SYDNEY (Australija). — Buvo atvykęs sovietų ansamblis, pasivadinęs "Sibiro kazokais". Rytum su tų "kazokų" pasirodymu susiorganizavo, daugiausiai iš ukrainiečių, ratelis, kurs pravedė originalią akciją: priešais į teatro įėjimą pastatytas gremėzdiškas sunkvežimis, kuriame buvo vežamos ir Sibiro moterys, spigiuotomis vielomis apsuptos ir "enkavedisto" (KG B) su automatu šautuvu saugomos. Saugančio entkavedisto automobilis buvo "padabinatas", turėjo stambų plakatą su dideliomis raidėmis: "Gulag 17", o priešais teatrą ištiestas didžiulis transparentas su užrašu "Laisvės Ukrainiečių politiniams kaliniams, o viename sunkvežimyje įrengta psichiatrinės ligoninės palata, kurioje enkavedistas slaugiui ir galeistųjų seserų asistuojamas "gydo" kalinius.

Neufville, Belgija. — Šešiems vagonams Briuselio-Paryžiaus geležinkelio linijoje nuvirtus nuo bėgių 11 žmonių užmušta ir 20 sužeisti. Kaltę sumetama nepaprastais karsčiams, kurie degina Belgiją ir galėjo paveikti geležinkelio bėgius.

Gen. Šaronas buvo siunčiamas į Paryžių tartis su prancūzų vyriausybę ir pramonininkais dėl naujų ginklų užsakymo. Izraelis buvo įsitikinęs, kad siunčiamam įtakingam generolui skristi prancūzų lėktuvu nebuvo jokio pavojaus. Bet Izraelis neapskaičiavo, kad prancūzų lėktuvas sustos Graikijoje, kur galės į lėktuvą įlipti ginkluoti palestiniečiai. Izraelio vyriausybė negali leisti arabams nužudyti vieną gabiausių Izraelio karo vadų.

Palestiniečiai reikalavo paleisti 52 kalinčius, laikomus įvairiuose Vokietijos Prancūzijos, Italijos, Graikijos ir kituose kalėjimuose. Izraelis iš anksto sutiko paleisti arabams ginklus garbenusį kapuciną vienuolį Hilarijoną Capuci. Izraelis taip pat sutinka paleisti japonų Kozo Okimoto, nuteistą iki mirties kalėjimo bausmė.

Ar palestiniečiai sustabdys izraelių žudymą Entebe aerodrome, tuo tarpu dar neaišku. Jie labai patenkinti Izraelio vyriausybės pranešimu, kad ji sutinka su teroristais derėtis. Tada grobikai sutiko pratęsti laiką trimis dienoms, kol bus patenkinti visi palestiniečių reikalavimai. Grobikai jau išleido 48 įkaitus, skridusius iš Izraelio į Paryžių. Išleido kitus, bet neišleisdžia žydų. Jeigu niekas būtų nesutikęs tartis dėl įkaitų, tai teroristai pareiškė, kad jie pirmomis eilėmis sprogdins prancūzų keleivinį lėktuvą, o vėliau šaudys ne tik Izraelio, bet ir kitų valstybių žydus, norėjusius pasiekti Paryžių, bet negalėjusius to padaryti.

Paleista pirmoji keleivių grupė tuojuo buvo susodinta į lėktuvą ir nuskraidinti į Paryžių. Atskirai skridusieji keleiviai atsisakė daryti bet kokius pareiškimus, kad nepakenktų Ugandoje laikomiems įkaitams. Palestiniečiai sutiko išleisti prancūzų moteris, besirūpinančias teikti šeimoms reikalus, nes jos reikalingos mažos šeimos prižiūrėti. Prancūzai turi galvoje šeimai ir mažiems vaikams suruošiamą pagalbą, todėl paleistas moteris atgabeno tuojuo į Paryžių.

Deryboms reikalingas laikas. Kaip tik palestiniečiai gavo Izraelio sutikimą tartis dėl kalinių pasikeitimo, tai pasikeitimui pratęstą laiką dar trim dienoms. Ugandos prezidentas Amin labai atidžiai seka visą reikalą.

62:8 8 1976 m. liepos 2 d.

MŪSŲ VEIKLOS AKIMIRKOS

REDAGUOJA L. VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ SAJUNGOS
PREZIDIUMO REDAKCINĖ KOLEGIJA

Adresas: G. J. Lazauskas, 208 West Natoma Avenue,
Addison, Illinois 60101

1976 METAI

NR. 29

Suvažiuoja liaudininkai

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos suvažiavimas įvyks šį sekmadienį, liepos 4 dieną bičiulių Faustinos ir Mečio Mackevičių sodyboje, Lockport, Ill., prie Čikagos, toje pat vietoje, kaip ir pereiniais metais. Pradžia — 11 val. ryto.

Darbotvarkėje, be kitų reikalų, bus pranešimai Lietuvos laisvinimo reikalais. Prof. Mečys Mackevičius kalbės tema — Lietuvos laisvinimo perspektyvos. LVLS Prezidiumo pirmininkas G. J. Lazauskas ir VLiko Tarybos antrasis liaudininkas narys žurn. Vytas Mačys, atvykęs iš Worcester, Mass., kalbės VLiko veiklos ir keliama reformų reikala.

Suvažiavime dalyvaus LVLS

Tarybos nariai Alena Devenienė iš Santa Monica, Calif., Albertas Ošlapas iš New Yorko, ir daug kitų veikėjų.

Suvažiavimo šeiminingais yra LVLS-gos Chicagos skyrius. Visą dieną skiriama tik sąjungos nariams ir šeimoms. Dėl numatomo dalyvauti narių skaičiaus, rengėjai prašo iš anksto pranešti panaudojant paštu prisiųstą atkarpą, arba skambinti tiesiog telefonais: (312) 652-8168 LVLS-gos Chicagos skyriaus pirmininkui Stepui Paulauskui, 1505 So. 49 Court, Cicero, Ill., 60650 arba — telefonu (312) 543-8198 LVLS-gos Prezidiumui, 208 W. Natoma Ave., Addison, Ill. 60101.

KAS IR KUR?

Prieš penkiasdešimt metų — 1926 metais išrinktas trečiasis Lietuvos Seimas dr. Kazys Grinys išrinko Valstybės prezidentu. Jo pakviestas adv. Mykolas Slezevičius (kuris 1918 m. pašauktas visą tautą stoti į kovą prieš į Lietuvą bežygiuojančią raudonąją armiją ir nuo jos apgynusią savo nepriklausomybę) sudarė koalicinę vyriausybę su socialdemokratais.

Prieš aštuoniolika metų — dr. Kazys Grinys 1896 metų pirmajame Varpe metė savo viziją į būsimą Lietuvos nepriklausomybę: "Tvirtai tikėjime, kad vis laikais, kada Lietuva pati save valdys išsilaikys iš svetimo jungo".

Taip tikėjime ir dabar, prisimindami, kad ir kitus jo svarbius žodžius, kad tik per darbą atsikvies Lietuvos išlaisvinimo...

Albertas Ošlapas, gyv. Rego Park, N. Y., kurį New Yorko burmistras atitinkamu pažymėjimu pagerbė už jo visuomeninę veiklą New Yorko lietuvių, latvių ir estų kolonijose, yra įžymusis SLA, Sandoros, liaudininkų ir kitų daugelio organizacijų veikėjas. Jis yra antras iš lietuvių, savusių toki aukštą visuomeninį New Yorko burmistras įvertinimą. Anksčiau tokią pagarbą buvo suteikta prel. Balkūnui.

Iš spaudos išėjo šių metų "Sejnos" žurnalas nr. 1 (132). Turinys: V. Giziūno — Lietuvos laisvinimo gretos ir jaunimas, Igno Serapino — Prof. dr. Petru Jonikui 70 metų, J. Našlūno — a. a. Rapolas Skipilis, P. Joniko — Prof. dr. Pr. Skardžiaus nuopelnai bendrinei kalbai, K. Karvelio — Helsinkio dvasia Europoje, L. Smulkščio

MYKOLAS SLEZEVIČIUS

Aušrinės keliais, J. Kasakacio — Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejaus, H. Blazo — Rudosios mirties stovykla, ir kt. 96 pusl. Leidžia Varpininkų Fondas, kurio pirmininku yra Zigmantas Dailidka, redaktorius — Liudvikas Šmulkštys, administratorius — Juozas Urbelis 1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., 60160. Šiais metais Sėja eina du kartus per metus. Metinė prenumerata 4 dol.

SINGELIU BŪTI SVEIKA

WASHINGTONAS. — Federalinėmis sveikatos studijomis nustatyta, kad geriausia sveikata turi vienišieji amerikiečiai, kurie nei sykiu nebuvo vedę: antroje vietoje yra vedusieji, kurie tačiau ilgus metus išgyvena taikoje ir ramybėje. Daugiausiai įvairiomis fizinėmis ir psichinėmis ligomis apserga tie, kurie arba jau yra persikyrę arba tebesiskiria.

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKŲ YRA RAKŠTIS "LAKYSE"

DR. KAZYS GRINIUS

Knyga apie partizanus

Turiu prieš akis neseniai iš krašta pasiekusią, ats. majoro Petro Gudelio paruoštą, knygą "Joniskėlio apskritys partizanai". Smulkiai ir dokumentuotai aprašytos 1918-1919 metų savaraitės vykusios politinės ir karinės kovos su mūsų tautai svetimomis bolševikiškomis idejomis ir Raudonosios Armijos ginkluotomis pajėgomis, kurios tada bandė užgrobti visą Lietuvą.

Ano meto, vos tik pradėjus atstatyti Lietuvos valstybinę nepriklausomybę, laikinosios mūsų vyriausybės paskino krašto gyventojus tuojau organizuoti valstiečių arba parapijų komitetus. Jie buvo organizuojami visuose Lietuvos kampuose, nes, besibaigint vokiečių okupacijai, gyventojai su dideliu džiaugsmu griebėsi organizuotis. Tačiau, kaip visur kitur, taip ir Joniskėlyje atsirado bolševikuojančio elemento. Vinco Kapsuko iš Vilniaus, kurstomo, organizuoti savo gretas arba ardyti kitų tvarkingai atliekamą darbą.

Ardomajam darbui juk daug jėgų nereikia. Triukšmadariai ir demagogai dažnai savię patraukia ir nesupratusius elementus. Todėl vietinių komitetų organizavimas ejo gana triukšmingai. Aš pats tai patyriau Papilvy, Biržų ap., kai atkaklus triukšmadarys Julius Kaupas, kartais net mokytoji Kazui Binkui pritarė, valstiečių komiteto organizavimą pagal laikinosios vyriausybės instrukcijas, atkakliai trukdė. Iš Gudelio aprašymo, kas dėjos Joniskėlio buv. apskritys keliuose valstiečiuose visai atitinka tai, ką pats patyriau Papilvyje.

Absoliuti gyventojų dauguma pritarė Lietuvos Tarybos ir jos sudarytų vyriausybų atkurti nepriklausomą Lietuvos principams, ir todėl emėsi juos gyvendinti. Deja, nors mūsų kariuomenės organizacijos užuomazga buvo pradėta 1918 m. lapkričio 23 d., bet Maskvos varoną Raudonoji Armija jau turėjo užėmusi namą, Rytų Lietuvos dalį ir netrukdomai žygiavo į krašto vidurį. Tai ypatingai skatino bolševikišką elementą triukšmauti, bet kuriuose valstiečių ar parapijų susirinkimuose. Taip buvo ir Joniskėlio apskrityje, kuomet rusų kariuomenė jau buvo Panevėžyje, Šiauliuose, Rokiškyje. Kupiškį ir visoje Žemaitijoje. Komitetai pradėjo pereiti į bolševikų rankas. Taip atsitiko ir Papilvyje. 1918 m. tarp Kalėdų ir Naujųjų Metų valstiečių gyventojų suvažiavime socialrevoliucioninio poetas Kazys Binkis perskaitė sąrašą asmenų ir paskelbė, jog tai yra Papilio revoliucinis komitetas, patarė jį klausyti, nes iš Rytų ateina "mūsų draugai". Taip ir įvyko — iki 1919 m. gegužės galė tuos "draugus" išvijo mūsų sustiprėjusi kariuomenė apskrityje M. Slezevičiaus vadovautos

Kad ir pavojingais keliais pats Gudelis ir kiti atvykdavo į Vilnių ar Kauną, patirdavo padėty vyriausybės, gaudavo prieš bolševikus nukreiptos literatūros ir ją parsigabendavo. Ta literatūra daug padėjusi visiems suprasti, kad Lietuvos valstybė stiprėja, kad savanorių kariuomenė auga ir todėl, raudoniesiems užvaldžius, labai drąsiai veikė ir ginklavosi partizanai. Joniskėlio aps. gyventojai, žinodami kas daroma Lietuvos vyriausybės, sugebėjo atkakliai priešintis raudonųjų valdžios reikalavimams, juos sabotavo, nepildė jų reikalavimų, tarp savęs buvo solidarūs.

Kai tik susiorganizavo probolševikiškos Joniskėlio apskritys komitetas, jis pradėjo skelbti įsakymus, tarytum būtų visos valstybės valdžia. Tuoj pat paskelbė, kad bažnyčia atskirta nuo valstybės, kad visa žemė nacionalizuota, dvaruose ir, kur galima, ūkiuose steigiamos komunos ir kt.

Šie įvykiai dar labiau paskatino jaunimą eiti į partizanus, kurie ginklavosi, demoralizavo bolševikų kariuomenę ir administraciją, gynė gyventojus nuo okupacinės valdžios žiaurumų, varė agitaciją prieš okupantą, primindami greito išlaisvinimo galimybes, ardė administraciją iš vidaus, nuginklavo raudonarmiečius ir miliciją, ieskojo asmečių bolševikų organizacijose. Pradėjus irti Baltijos žemaičio storganizuotam žemaičių pulkui, kai kas iš pulko vyrų perėjo į partizanus.

Knyga suskirstyta į šiuos skyrius: I. Pirmieji žingsniai nepriklausomą Lietuvą kuriant; II. Pirmoji lietuviškoji valdžia kaimyninėse apskrityse, III. Bolševikų okupacija, IV.

Steponas Kairys — universiteto profesorius

Rašo DR. INŽ. JURGIS GIMBUTAS

Inž. S. Kairys pradėjo dėstyti Lietuvos universiteto Technikos fakultete kanalizacijos ir vandentiekio kursus 1923 m. privaldocento titulu. Tie kursai buvo reikalingi architektūros ir statybos skyrių studentams VII — VIII semestruose, po 3 valandas per savaitę. Man teko tų kursų klausyti ir egzaminus laikyti 1938-39 mokslo metais. 1939 m. S. Kairys buvo pakeltas ord. profesoriumi o sekančiais metais (1940) Vytauto Didžiojo universitetas suteikė jam daktaro laipsnį už sanitarinių inžinerijos statybą Lietuvoje. Prof. Kairys buvo kanalizacijos ir vandentiekio inžinerijos katedros vedėjas. Jo asistentu buvo inž. S. Vabalavičius, kuris tikrindavo studentų praktinius projektus. Reikėdavo pasirinkti vieną iš dviejų: kanalizacijos, arba vandentiekio projektą.

Prof. S. Kairys buvo vienas geriausiųjų Technikos fakulteto dėstytojų. Gerai pasiruošęs ir šbandęs įvairias sistemas ir detales savo praktikoje, jis kalbėdavo be jokių užrašų, ramiai, regarsiai, bet labai įtikinamai, žūbūtinai, jau ginkluotai, kovai. Autorius rašo: "Joniskėlio apskritys partizanams teko 1918-1919 metais grumtis su šaurės Lietuva okupavusios Raudonosios Armijos prieglobistėje veikusia lietuvių bolševikų saule, po to su ginklu rankose kovoti prieš Raudonąją Armiją".

Politinės figūros, kurios grūmėsi tarp savęs, buvo bolševikų pusėje — Karolis Požėla, Ignas Gaška, K. Krūminis, J. Bušmanas, K. Kiela ir kt. iš partitolinės lietuvių pusės daugiausiai prisidėję yra — Jonas Novakas (kuris pradžioje turėjęs bolševikų pasitikėjimą, sprogdino juos iš vidaus), Petras Gudelis, Mykolas Marmas, karininkas A. Stapulionis, kun. J. Jackevičius ir daug kitų.

Kad ir pavojingais keliais pats Gudelis ir kiti atvykdavo į Vilnių ar Kauną, patirdavo padėty vyriausybės, gaudavo prieš bolševikus nukreiptos literatūros ir ją parsigabendavo. Ta literatūra daug padėjusi visiems suprasti, kad Lietuvos valstybė stiprėja, kad savanorių kariuomenė auga ir todėl, raudoniesiems užvaldžius, labai drąsiai veikė ir ginklavosi partizanai. Joniskėlio aps. gyventojai, žinodami kas daroma Lietuvos vyriausybės, sugebėjo atkakliai priešintis raudonųjų valdžios reikalavimams, juos sabotavo, nepildė jų reikalavimų, tarp savęs buvo solidarūs.

1941 — 43 m. m. prof. Kairys buvo VDU Statybos fakulteto dekanas. 1943 m. rugsėjo m. buvo kalintas tris dienas kartu su kitais VDU senato nariais už senato pasipriešinimą imti studentus į vokiečių "Darbo tarnybą".

Bolševikų okupacijos žlugimas šiaurės Lietuvoje.

Tai tik pirmoji šių aprašymų knyga. Turinio santrauka pateikta vokiečių ir anglų kalbomis. Spausdinta Pontificia Universita Gregoriana spaustuose Romoje. 201 psl. Kaina nepažymėta. Lauksime antrosios knygos. Knygas platina J. Šepetys, 212 W. Savannah, Detroit, MI. 48203.

Be to, Petras Gudelis 1972 m. išleido dokumentuotą knygą: "Bolševikų valdžios atsiradimas Lietuvoje 1918-1919".

Baigiant pažymėtina, kad mano formali pažintis su autorium, kaip kareivio su kitos dalies karininku, buvo 1921 m. Po kiek laiko susitikome valstiečių liaudininkų suvažiavimuose.

Juozas Audėnas

Prof. S. Kairio pažinimą ir jo dėstytojų dalykų reikšmę randame jo minėtosios knygos įvade "Autoriaus žodis", rašytame 1939 m. balandžio 8 d. Cituojame: "Jei gyvenimo raida Lietuvoje artimojo ateityje nepatirs sunkesnių sukrėtimų, reikia manyti, kad mes savų miestų atstatymo srity esame atsistoję didelio ir ilgam planuoto darbo pradžioje. Ryšium su tuo sanitarinės technikos ir sanitarinių inžinerijos klausimai nustoja ir pas mus būvę tik teorinių dalykų. Mūsų jaunoji inžinerija ir technika karta, eidama į praktišką gyvenimą, turi mokykloje įsigyti pakankamų žinių ir toje srityje, nes su sanitarinės technikos klausimais jai teks susidurti vis dažniau. Mūsų techninėje literatūroje šis studijuojančių dėmesio, teikiamas darbas yra pirmutinis, pasiūloves plačiau dėstyti miestų kanalizavimo pradus."

"Miestų kanalizacijos" pagrindą esu paėmęs Technikos fakulteto studentams keletą metų skaitytų paskaitų turinį; bet, norėdamas savo darbui duoti baigtą veikalo pavidalą, turėjau dėstomąją medžiagą papildyti ir išplėsti... Pasinaudojau ir savo paties kanalizacijos projektavime ir statyboje įgytais patyrimais, be ko kita įvesdamas į savo darbą ir mūsų sąlygomis labiau pritaikytą kanalizacijos inžinerijos konstrukcijų. Atsižvelgdamas į tai, kad savos techninės literatūros leidimas mūsų sąlygomis yra brangus daiktas, patį dalyką stengiausi dėstyti kiek galima

populiariau, kad veiklas būtų prieinamesnis kiekvienam ir vidurinių technikos mokslų baigusiam... Specialios terminologijos, surištos su miestų kanalizacijos inžineriais, klausime būvau paliktas pats sau, savo nuožūrai ir savo atsakomybei, nes bet kuria pagalba iš šalies negalėjau čia pasinaudoti. Nemanau, kad mano pasirinkti terminai yra tinkamiausi, ir dėl to būsiu dėkingas, jei nuotaiki kritika neužmirš ir šio reikalo."

Nors ir pionieriškas buvo prof. S. Kairio darbas, jis padėjo pagrindus Lietuvos sanitarinei technikai tiek savo praktika, tiek ir mokslinėje analize bei lietuviška terminija. (Iš "Varpo", 1965 m. nr. 6)

SLA programų knyga

Lietuvių Susivienijimas Amerikoje š. m. liepos mėn. 5 ir 8 dienomis Chicagoje "Pick-Consress" viešbuty rengia 59-tąją konvenciją.

Konvencijoje be eilinių organizacinių darbų bus atšvešta 90 metų sukaktis nuo įsistatymo SLA ir kartu bus prisiminta 200 metų Amerikos valstybių nepriklausomybės sukaktis.

Todėl ta proga yra išleista brošiūra 96 puslapių, kurioje yra daug informacinių žinių apie SLA, o taip pat suvažiavimo programą, įvairių organizacijų, pavienių asmenų ir biznierių sveikinimai bei linkėjimai.

Knygutė atspausdinta ant gero popierio.

Brošiūros viršelį gražiai meniškai papuoštas lietuviška vytim ir Amerikos laisvės varpu.

al bud

SKAITYK IR KITĄ PATARĄ

NAUJIENOS

DR. ANTANO J. GUSENO RASTAI
NAUJIESE GALIMA GAUTI NEPAAPRASTAI IDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENES VEIKLEJO IR RASYTOJO ATSIMINIMUS
Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liejantius 1905 metų įvykių, Jablonskio ir Totoraitis jaunais dienais ir susirūpinimą. \$8.00
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKSTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpušdint. Dabar tik \$2.00
Galima taip pat užsisakyti paštu, atsuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant 50c. persiuntimo išlaidoms.
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Nuo 1914 metų
Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.
Saskaitos apdraustos iki \$40,000
8929 So. HARLEM AVE., Bridgeview, Illinois 60455 Tel. 598-9400
5 1/4 % Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.
7 1/2 % 4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000.)

SODYBU PIEVELES
Niekas nėra gražesnis apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Seštoko knygelė, kuri vadinasi
SODYBU PIEVELES
Knygelėje surašyta viskas, kad hėda pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręsti ir priežiūrėti. Naujienos šią knygelę parduos. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsisiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsim. Pilius prašome atsiųsti tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

AIDAS IS NAUJORKO

St. Briedis — žymiausias lietuvis

NEW YORK, N. Y. — Lietuvių Darbininkų Draugijos pirmininkė Bronė Spudienė įteikė adv. Steponui Briedžiui garbės diplomą, kuriuo apdovanojo New York miesto meras Abraham D. Beame. Diplome sakoma, kad adv. Steponas Briedis yra žymiausias lietuvis Naujorko lietuvių ir lenkų bendruomenėse.

Garbės diplomą turėjo būti įteiktas ALT New York skyriaus paties pirmininko A. Varno. Deja, jis buvo staigiai iškviestas į Demokratų pasitarimą ir todėl diplomą įteikimu pasirūpinti padavė Bronė Spudienė. (Diplomo tekstas spausdinamas atskirai). Tokį garbės diplomą yra gavęs tik antras lietuvis New York mieste iš viso.

Diplomas datuotas 1976 m. birželio 17 d., o įteiktas buvo birželio 20, Woodhaven, N. Y. Jis pasirašytas paties mero Abraham D. Beame.

Diplomo įteikimo iškilmėse dalyvavo LDD valdyba, kuopos nariai ir svečiai.

Pirmininkė Bronė Spudienė, įteikdama diplomą, apibūdino adv. St. Briedžio įnašą lietuvių tautos gerovei kelti. Adv. St. Briedis padėjo ilgą laiką kalbą už suteiktą jam garbę. Buvo sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai.

Adv. St. Briedis gimė Amerikoje 1900 m. rugsėjo 20 d. Jis baigė teisės mokslus New York Law School, 1922 m. Prisaikdintas ir savarankišku advokatu tapo 1926 m. spalio 29 d. Tėvas irgi turėjo tą patį Stepono vardą, kilęs iš Skiemonių, buvo siuvė-

Adv. Stephens Bredes

jas, didelis siuvėjų kontraktorius ir siuvyklos savininkas. Pas jį dirbo daug lietuvių. Lietuviai tėvą vadindavo: — Dede Briediu. — Tai laikais žodį "Dede" lietuviai vartojo pagarbai pareikšti, visai panašiai taip, kaip amerikiečiai vartoja — Sir.

Visuomeninė veikla

Adv. St. Briedis yra sumanytojas Lietuvos "įjungimui" į tarybų sąjungą tyrinėjimo, kuri ALT-tai tarpininkaujant pravedė kongresmanas Charles J. Kersten, 1953 metais. Kerstenio rezoliucija buvo priimta JAV Kongreso. Komiteto tyrimai ir jo išvados išleisti dviejuose tomuose.

Amerikos lietuvių veiklos vertintojai Kerstenio komiteto tyrinėjimus priskiria prie pačių svarbiausių ALT-o žygių.

Būdamas advokatu, St. Briedis visa širdimi troško lietuviams padėti ir pats dalyvavo jų tautinių ir kultūrinių organizacijų

veikloje. Jis buvo šiek tiek pramokęs ir lenkų kalbos ir stengėsi nemokančius angliskai lenkus aptarnauti savo advokato raštinėje. Jis net dalyvavo lenkų tautiniuose klubuose, tikslu pažinti daugiau žmonių. Tur būt, laisviai dėl šio Stepono elgesio ir garbės diplome tapo įrašyta: — by Fellow Citizens of the Lithuanian and Polish Communities". Deja, advokato raštinę steigė lietuvių gyvenamame rajone. Kai kas iš kritiškai nusistačiusių lietuvių mano, kad adv. St. Briedis yra lenkas. Tai didelė klaida. Aš pati kalbėjau su Steponu lietuvių ir lenkų kalbomis ir greit ratyčiau, kad jis lenkų kalbą moka daug silpniau už lietuvišką. Žinoma, jis geriausiai moka anglų kalbą. Jis ir pasirašo Stephen Bredes, Jr.

Adv. St. Briedis veikė daugelyje lietuviškų organizacijų, kurių jis buvo steigėju ar pirmininku, ar teisiniu patarėju, ar eiliniu nariu.

Steponas dalyvauja Dariaus Girėno komitete nuo jo įsisteigimo 1939 metų. Komiteto pavestas, jis išrūpino, kad ta aikštė, kur pastatyta didvyriams laukams paminklas Brooklyne, tapo oficialiai pavadinta "Lituanica Square".

Ilgus metus Steponas dirbo su Lietuvių Atletų klubu ir jo paties įkurtu Maspeto lietuvių namų savininkų klubu.

Steponas pasirūpino, kad lietuviai tapo atleisti nuo mokesčių už išlaikymą "Borden Avenue — Public Park". O parko išlaikymo išlaidas turėjo pasiimti miestai.

Steponas su Alto delegacija lankėsi Baltuosiuose Rūmuose prezidentų Eisenhower ir Kennedy laikais.

Socialdemokratų 19-tos kuopos Naujorko yra ir dabar pirmininkas. Lietuvių Darbininkų Draugijos 7-toje kuopoje yra ilgametis valdybos narys (dabar vicepirmininkas). Susivienijimui Lietuvių Amerikoje priklauso nuo 1946 metų. Per 10 metų pirmininkavo SLA 38-tai kuopai. (dabar garbės pirmininkas). Nuo 1956 iki 1974 m. buvo SLA Pildomosios Tarybos išdo

Dail. Magdalena Birutė Stankūnienė

Grafika

PRAGIEDRULIAI!

Po ilgesnės tylos belaukiant Bendruomenės prastumų rinkimų rezultatų paskelbimo, gavęs spaudoje pasirodę tu rinkimų vertinimai, laiška, o birželio 15 dienos "Drauge" ir Vytauto Kutkaus: "Svarstymai JAV LB Tarybą išrinkus".

Tie svarstymai kaž kas naujo ne tik kad V. Kutkus juos patiekia, bet už vis labiau juos matant atspausdintus "Drauge".

Jei V. K. ir "Draugas" būtų prisidėję prie siūlymų rinkimus verta ir dabar nematyti pragiedrulių į klaidų taisyms — lyginimo linkme. Taigi, neverta aiškinti, ar net tik spėlioti, kas paveikė, kad iš viso tokios taikos mintys keltamos. Yra supran-

tama, kad, siekiant pokalbio į susipratimą, reikia puoselėti rimtį, kad protingomis išvadamis pasiektume tikslų sprendimų. V. Kutkus siūlo net 10 palaipsnių punktų, pagal kuriuos būtų galima, mums taip reikalingos, suderintos veiklos pasiekti.

Štai tie siūlymai:

1. Susitarti tartis, prie bendro stalo susitinkant bent kas trys mėnesiai.
2. Pasitarimus pradėti ne nuo aštriausių klausimų, bet nuo šalutinių, vedančių į pagrindinius klausimus.
3. Pasizadėti, kad tiek pasitarimų metų, tiek ir tarp pasitarimų vieni kitų neniekins.
4. Susitarti dėl stebėtojų vieni pas kitus, nes žinojimas, ką kiti daro, sumažintų duplikavimo darbų ir visiems palengvintų ateities darbų planavimą.
5. Tartis, kad bendrai dirbamiems darbams būtų visų lygiai atstovaujama ir lygiai apmokama.
6. Į vienas kitą žiūrėti, kaip į savo draugus, siekiančius tų pačių tikslų, tik gal skirtingomis priemonėmis.
7. JAV LB struktūros pakeitimo klausimas.

8. Altos ir JAV LB visuomeninių reikalų tarybos jungimo klausimas.

9. Visiems susitarus turėtų tvirtinti JAV LB taryba ir Alta.

10. Nesutarti ar nepatvirtinti klausimai atiduodami visuotiniam lietuvių balsavimui, visiems iš anksto sutinkant ir viešai paskelbiant, kad, nežiūrint, kokių balsavimo rezultatai, su jais sutiks ir juos vykdys.

1, 2 ir 4 punktai laikyti įžanginiais, 3 ir 6 — pamoksliniais, 5 ir 10 bereikšmis balastas, devintas — diskusinis. Septintu — keliamas tikrai Bendruomenės (suskilusios) vidinis klausimas. Tat ir svarstymas visu rimtumu ir kantrumu uždaruose posėdžiuose priešingumus randančiųjų tarpe. Iš tų pokalbių turėtų išryškėti, jau su Alta kooperuojant, vienas iš labiausiai JAV lietuvių skaldančių klausimų, tai aštuntame punkte keliamas klausimas — santykiai tarp Altos ir Bendruomenės.

Tarp lietuvių susibūrusių, ideologinius religinius, partinius ir kitus sambūrius, gali būti kurių nors skirtingų niuansų, kad ir tautiškai besiorientuojant. Čia galiu sakyti: tautininkai, socialistai, krikščionys demokratų, tikintieji — netikintys, katalikai — protestantai ir t. t. Taip besiskirstant lietuvių turi ką nors skirtingo savo užmojais, kas bet gi nėra būdamas socialistu, liuteronu nenustoji būti lietuviu. Tačiau katalikai, liuteronai ar kurios

kitos tikybės turi savo atitikmenis kitose tautose ir randa bendrą susipratimą ir net ryšį.

Visai kitaip yra, kai kalbame apie Lietuvį Bendruomenę ar Amerikos Lietuvių Tarybą. Čia sprendžiami tik lietuvių reikalai. Ir kurioj organizacijoje lietuvis aktyviau bedalyvautų, lieka visad vien lietuvis nacionalistas. Šios organizacijos yra bendrinės — neskirstančios mus jokių specifinių požiūriu. Kur ryškiau besireikštų, siekla tų pat bendrų visai tautai puoselėjimų. Tik reikalui ištikus stipriau pasvyra ar į politinę ar į kultūrinę sritį, kad užtikrinus pilnesnį pasisekimą. Taip ir Altoje LB visuomeninių reikalų tarybos buvimas užtikrintų politinių užsimojimų pasisekimą, kaip ir visų vieningas rėmimas dainų-sočių ar kitokios šventės užtikrina jų triumfą, priduoda didesnę reikšmę jaunimo kongresams ir t. t. Tuo atveju nebелеkia priežasties šnairavimui į Altos ar Bendruomenės pusę. Nebielekia pagrindo plėšyti į altininkus-bendruomenininkus, nes visur mes tie patys — tik lietuvių, suprantantys savo tautos ir politinius ir kultūrinius siekimus.

Tat jei Vytautas Kutkus savo siūlymais įstengtų paveikti ir įtikinti dabartinę Tarybą siekti tarpusavęs suderintos veiklos, tikrai galėtų pasidžiaugti dėtomis pastangomis, o ir pradžiūgintų visus Amerikos lietuvius.

Petras Šilas

Nauja lietuviška radijo programa

LITUOVOS AIDAI

prasidėjo birželio 4 d. ir yra kiekvieną penktadienio vakarą nuo 10 iki 11-tos val. iš WOPA stoties 1490 AM banga.

Programos vedėja Kazė Brazdžionytė, 2646 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629 Tel. 778-5374.

NAUJIENU PIKNIKAS

š. m. Liepos 18 d., sekmad.

POLONIA SODE

46-ta GATVĖ IR ARCHER AVENUE

GROS GERAS ORKESTRAS ŠOKIAMS

Bus skanių užkandžių ir įvairiausių gėrimų.

Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į pikniką.

Linkiu drg. Steponui sugalvoti dar daug naudingų sumanymų ir nudirbti daug didelių darbų. Julytė Radvilaitė

CITY OF NEW YORK

Know ye by these presents that I Abraham D. Beame, mayor of the City of New York do hereby present this Certificate of Appreciation to STEPHEN BREDIS.

nukelti į rudinį, patys siūlymai būtų galėję daug siauriau susiglausti ir bent 10 siūlymo, dėl nesutartų klausimų referendumo pravedimo, visai nebūtų reikėję kelti, kadangi pačios Tarybos autoritetas būtų savaime buvęs pripažintas. Tačiau, ne-

Every year we fail to educate thousands of potentially successful citizens because they're mentally retarded.

And we're supposed to be so smart.

Do something. A free booklet will tell you how you can help.

Write: The President's Committee on Mental Retardation, Washington, D. C. 20001.

Name _____

Address _____

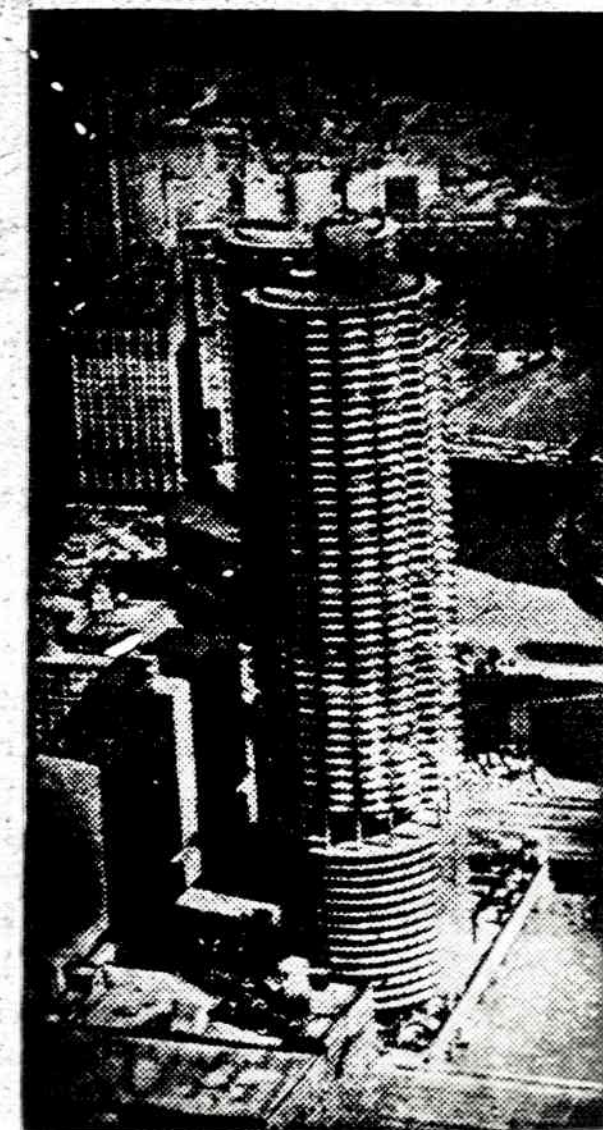
City _____

State _____ Zip Code _____

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

AD MAT NO. MR-41-47 (1 column x 50 lines)

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$16.00	
trims mėnesiams \$8.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$28.00	
pusei metų \$14.00	
trims mėnesiams \$8.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Užsienio:	
metams \$31.00	
pusei metų \$16.00	
trims mėnesiams \$8.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Nauienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.	

NAUJIENOS NE VIENOS

Iki šio meto Naujienos, pastebėjusios dabartinio Pasaulio Lietuvių Bendruomenės garbės pirmininko Stasio Barzduko neaiškų minčių dėstymą, nelogišką sudėtingų klausimų aiškinimą, bandymą juoda dalyką aptepioti baltai, nepajėgumą naudoti mokytojų žinomų tikinimo priemonių ir pastangas iškraipyti lietuviams žinomas sąvokas, keldavo visus šiuos lietuviškos bendruomenės vado trūkumus ir kvietė jį patį prisiminti paprasčiausią tiesos ir teisybės skelbimo principą, reikalingą ne tik organizacijai augti, bet ir paprasčiausiam lietuvių sugyvenimui. Tada Naujienos buvo vienos.

Kada Barzdukas ryžosi "parodyti Amerikos lietuviams", kaip jis pajėgs visus suorganizuoti į vieną didelę organizaciją, kaip ta organizacija privals klausyti visus lietuviškus reikalus diriguojančio centro, kaip jis nenorėjo klausyti visuomeninį Amerikos lietuvių gyvenimą pažįstančių žmonių patarimų, tai Naujienos nurodė motyvus, dėl kurių mokytojas Barzdukas nepasieks tikslo. Šiandien jau kiekvienam aišku, kad jo išpuosioji organizacija yra suskilusi; kada paties Barzduko ištikimieji šalininkai sau nesusikalba ir pradėjo abejoti mokytojo pasirinktais metodais, tai vienas kitas lietuvis pradeda praragėti. Šiandien Naujienos jau ne vienos. Šiandien visa eilė įtakingų ir veiklių Amerikos lietuvių aiškiai mato, kad Barzduko naudoti metodai buvo netikslūs.

Emilija Čekienė, pati tiek daug besisielėjusi Barzduko vadovaujama JAV Lietuvių Bendruomenė, šiuo klausimu pradeda vis aiškiau pasisakyti. Ji yra Dirvoje parašiusi Bendruomenės ugdymo reikalais pusantro šimto straipsnių. Ji tikėjo JAV Lietuvių Bendruomenės reikalingumu, matė aiškios josios uždavinius ir iš arti sekė paties Stasio Barzduko ir kitų jo bendradarbių vestą darbą. Tuo tarpu Barzdukas Pasaulio Lietuvyje tyčioja si iš Čekienės keliamų minčių lietuvių vienybės klausimu ir net pastebi, kad ji turinti bėdos ieškoti vienybės gyvenime. Pastabi ir apdairi Čekienė tokią Barzduko pastabą Dirvoje jam šitaip atsako:

"Ir tikrai bėdos prasideda, bet ne Čekienė, o pats St. (asiui) B. (arzdrukui) todėl, kad jis vienybės gyvenime neiško, o pasitenkina tik jos teorija, sei-

my nutarimais, atsižukimais į visuomenę ir toji jo siekiama vienybė lieka tik popieriujė. Kur tik susiduriama su vienybės įgyvendinimu praktikoje, St. B. lieka akligatvyje, tik savo kieme, ir tai nemato, kas jame vyksta. Kol mūsų organizacinė vienybė gulės tik surašyta popieriujė stalčiuose, kol nesistengsim įgyvendinti, kol nesibaigs tarporganizaciniai nesutarimai ir tušti ginčai." (Dirva, 1976 m. liepos 1 d. 3 psl.)

Jeigu mokytojas Stasys Barzdukas savo tikslus būtų visiems suprantama lietuvių kalba išdėstęs; jeigu Amerikos lietuvių būtų pastebėję, kad jo siekiami tikslai nesikryžiuoja su Amerikos lietuvių siekiamais tikslais, bet jis to nepajėgė padaryti. Savo tikslų jis, ko gero, ir nenorėjo išdėstyti. Vėliau, kai jis pastebėjo viso pastato pakrypimą vienon pusėn ir lietuvių pradėjo kreipti dėmesį į kreivus vadovėlius ir patarimus vežti vaikus į pionierių stovyklas, tai tada yla išlindo iš mašinos. Tada pradėjo aiškėti, kad Barzduko tikslai buvo visai kitoki, negu Amerikos lietuvių daugumos.

Emilija Čekienė labai teisingai pastebi, kad esminiai su Barzduku negalima spręsti nei vieno svarbesnio klausimo. Iš esminių ginčų Barzdukas diskusijas perveda į tuščius ginčus. Kaip Barzduko linksniojama vienybė yra tikslai jo paties rašytuose atsižukimuose, taip jo vedami ginčai tampa tuščiais: Lietuvių vienybės klausimo jis nesprendžia iš esmės, jis net nemato, kas darosi visuomeniniame Amerikos lietuvių gyvenime. JAV Lietuvių bendruomenę jis veda į akligatvį. Iki šio meto jis nepajėgė pasiūlyti visiems priimtino būdo, kaip iš to akligatvio išeiti. Lietuvių bendruomenės veikėjai, sekdami vadą, taip pat atsidūrė akligatvyje. Jie nesupranta, kas čia galėjo atsitikti, kad JAV Lietuvių Bendruomenę, vietoje augimo — mažėja. Oficialiai dar nepaskelbta duomenys, bet turimos žinios aiškiai sako, kad šiais metais žymiai mažesnis lietuvių skaičius dalyvavo balsavimuose. Nėjo į rinkimus, nes netiki, kad jie būtų tvarkingi, kad rezultatais galima būtų pasitikėti.

Nepajėgdamas "parodyti amerikiečiams", kaip galima tvarkyti didelės Lietuvių organizacijos reikalus, jis pats pateko ir organizaciją nuvedė akligatvin. Jis pradėjo griauti Amerikos lietuvių organizacijas, ypač jam gana smarkiai buvo užkliuvusi Amerikos Lietuvių Taryba, tiek daug naudingo darbo atlikusi ne tik pavergtos Lietuvos teisėms ginti, bet ir patiems lietuviams. Jis norėjo, kad ALTA klausytų jo patvarkymų, o kai pastaruoji nenorėjo sakymo klausyti, tai pradėjo ardyti josios darbą. Washingtonan jis pasiuntė savo "ambasadorių", kurio iki šio meto dar neatsakė. Jis norėjo pakenkti ALTO vedamam darbiui, bet šis reikalas jam nepasisekė.

Naujienos šiuos reikalus kėlė viešumon istisą dešimtmetį. Mums malonu, kad Emilija Čekienė, pati tiek daug besisielėjusi Bendruomenės klausimais, priejo tuos pačius išvadų, kokias lietuvių yra priimtos. Šiandien niekas negalės pasakyti, kad tik Naujienos "griauja" Barzduko blogai pastatytą Bendruomenę. Barzduką ir jo vadovaujamą Bendruomenę šiandien Čekienė vertina lygiai taip, kaip ir Naujienos. Ne vienos Naujienos kelia viešumon pastebėtą blogį. Neiškentusi Čekienė Dirvoje eina tuo pačiu keliu.

SKAITYKITE NAUJIENAS GARSINKITĖS NAUJIENOSE

KR. DONELAIČIO MOKYKLOJE

Kr. Donelaičio pradinėje ir aukštesniojoje mokykloje, šalia mokytojų ir egzaminų laikymo, kiekvienas mokslo metais užbaigiamas trimis atskirais pasireiškimais. Tai dar prieš mokslo metų pabaigą surengiamas mokyklų pavasario šventė, atestatų, pažymėjimų, pagyrimo lapų įteikimas ir mokslo metų užbaigimo išklmės ir aukštesniąją baigusių išleistuvės.

Zaliuojančius seduos

Gražus gegužės 23 d. sekmadienis, Indianoje, netoli Beverly Shores V. ir I. Jonynų soduose maršo gariai drebiną orą. Tautiniai rūbai pasipuošę jaunuoliai ir jaunuolės neša JAV, Lietuvos ir Kr. Donelaičio mokyklų vėliavas. Jas rikiuotėje seka Kr. Donelaičio pradinės ir aukštesniosios mokyklos mokiniai. Mokytojai su jais kartu. Taip prasideda Kr. Donelaičio mokyklų pavasario šventė.

Paskirtoje vietoje sustojus, šventę atidarė mokyklos direktorius Julius Širka, prisiminęs, kad ši šventė jungia visus Kr. Donelaičio mokyklų mokinius, mokinių tėvus ir mokytojus į vieną didžiulę Kr. Donelaičio mokyklų šeimą. Tai yra Kr. Donelaičio mokyklų šeimos šventė. O tėvų k-to pirmininkė Albina Ramanauskienė, kvietė visus atsilankiusius džiaugtis gražiu pavasario oru ir gražia vieta, ir neužmiršti naudotis tėvų komiteto paruoštomis gėrybėmis.

Prieš prasidedant meninei programai, abiejų mokyklų mokiniai dirguojant mokytojų Vytautui Gutauskui sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus ir Kr. Donelaičio mokyklų dainą "Su mokslu į rytojų".

Programoje su šokiais ir dainomis, o mažieji su žaidimais, pasirodė abiejų mokyklų mokiniai ir parengiamasis skyrius. Programa buvo įvairi ir graži. Antroje programos daly buvo atlikti dainų melodijomis palydėti, pratimai.

Dainas paruošė Asta Ramanauskaitė, šokius — Rūta Kleinaitytė, Irena Smieliauskienė ir Violeta Atkinsonienė, žaidimus — Laima Plačaitė ir Marija Plačienė ir pratimus — Irena Smieliauskienė ir Rūta Kleinaitytė. Pratimus ir tautinius šokius akordeonų muzika palydėjo Edvardas Gudonis ir Ina Končiūtė.

Baigė 35 ir 19

Salė pilna mokinių. Balkone

tėvai ir svečiai. VI klasės mokiniai D. Polišaicius skambinant maršą, vienas po kito į salę įėjo K. Donelaičio aukštesniąją mokyklą baigusieji. Merginų su tautiniais rūbais.

Programą vedančio direktoriaus Julius Širkos pakviesti, vadovaujant mokytojų Vytautui Gutauskui, visi mokiniai sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus.

Svečias kun. Antanas Zakarauskas, Marquette Parko lietuvių parapijos klebonas, sveikindamas baigusiuosius pasidžiaugė gausiu mokinių skaičiumi, priminė 200 metų JAV šventę ir pabrėžė, kad suaktyviniais metais įsipareigotume būti gerais amerikiečiais ir gerais lietuvių, Lietuvos ir Kr. Donelaičio mokyklų vėliavoms. Jas rikiuotėje seka Kr. Donelaičio pradinės ir aukštesniosios mokyklos mokiniai. Mokytojai su jais kartu. Taip prasideda Kr. Donelaičio mokyklų pavasario šventė.

Kun. Ansas Trakis, Tėviškės parapijos klebonas, sveikindamas baigusiuosius, priminė, kad kai Amerika švenčia 200 metų jubiliejų, ši Amerikos suaktyvinis lietuviams labai brangi, bet yra mums brangi ir kita suaktyvinis, tai asmens Liudviko Gedimino Rėzos. Jis buvo Karaliaučiaus u-to profesorius, iš juos išvertė į vokiečių kalbą ir leido Kr. Donelaičio "Metus". Tuo būdu Donelaičių įjungė į didžiųjų Europos rašytojų tarpą. Baigusiems linkėjo likti ištikimais ir garbingais lietuvių tautos nariais.

Tėvų k-to pirmininkė Albina Ramanauskienė sveikindama baigusius, palinkėjo jiems sėkmės ir kartu padėkojo k-to nariams, mokyklų vadovybei, mokytojams ir tėvams už nuosirdų bendradarbiavimą; nes jos, kaip k-to pirmininkės, kadencija baigiasi su mokslo metų pabaiga.

Pradinę mokyklą baigusieji, po vieną kviečiami į sceną, kur direktoriaus pavaduotoja pradinės mokyklai Irena Bukaveckienė jiems įteikė baigimo pažymėjimus, o k-to pirmininkė dovanas — knygas. Baigusiems visais penketukais buvo įteikti pagyrimo lapai. Mokiniai Irena Bukaveckienę ir baigusiuosius skyrus mokytoją Oną Jegelienę apdovanojo gėlėmis.

Geriausius visų skyrių mokiniams buvo įteikti pagyrimo lapai. Pagyrimo lapų įteikimą pravedė mokyklų inspektorius Jonas Bagdonas.

Pradinę mokyklą baigė: Antanaitė Gallė, Antanaitė Indrė, Bagdonas Raimondas, Baršaitė Giedrė, Chiapetta Lisa, Deveikytė Loretta, Didžbalytė

Vida, Eitutytė Alvydė, Eriugis Jonas, Fabijonaitė Silvija, Gerulis Andrius, Jakubauskaitė Astra, Jartūnaitė Lina, Kilūtė Gina, Kirvelaitis Andrius, Kirvelaitis Vytenis, Kisielaitė Dalia, Kučėnas Rimantas, Mickėvicius Antanas, Mackevičiūtė Diana, Pabedinskas Arūnas, Pavilionis Darius, Pociūtė Vida, Polikaitytė Dalia, Putrius Leonas, Rudaitytė Indrė, Sabaliauskaitė Dalia, Saulytė Lina, Stukaitė Rita, Tamulionytė Rūta, Valaitytė Jūlytė, Vasilauskas Erikas, Vaiciūtė Lina.

Kr. Donelaičio aukštesniojo mokykla kiekvienų mokslo metų pabaigoje išleidžia knygą — metraštį. Šių metų metraščio pavadinimas — "Atminimų turtas".

Su metraščių mokinius ir tėvus supažindino vicedirektorė Danutė Bindokienė. Esminę su metraščių supažindinimo dalį atliko aukštesn. mokyklą baigusi Nida Misiulytė. Ji perskaitė savo sukurta ir metraštyje išspausdinta eilėraštį "Atminimų turtas". Jame gražia Donelaičio eilavimo forma buvo išsakyti mokyklą baigiančiųjų jausmai. Metraščio paruošėja — mokytoja Regina Kučienė. Ji buvo apdovanota gėlėmis. Metrašties pačių mokinių rašiniais ir kūryba užpildytas, gausiai nuotraukomis papuoštas ir skoningai išleistas yra idomus. Viršelį piešė dailininkas Petras Aleksa.

Kartu su metraščių buvo pristatytas ir mokyklų leidžiamas mokinių laikraštis "Pirmieji žingsniai". Laikraščio leidimą ir redagavimą globojo mokytoja Stefa Burokienė. Jai išreikšta padėka patydata gėlių puokšte.

Aukštesniosios mokyklos vienu klasių geriausiems mokiniams buvo įteikti pagyrimo lapai. Įteikimą pravedė Jonas Bagdonas.

Mokslo metų užbaigimo išklmės, pačią svarbiausią programos dalimi yra baigusiems atestatų įteikimas. Atestatus įteikė, kiekvieną baigusį į sceną iššaukiant, klases auklėtoja Regina Kučienė ir direktorius Julius Širka. Baigusieji buvo apdovanoti knygomis — jas įteikė k-to pirmininkė Albina Ramanauskienė.

Aukštesniąją mokyklą baigusių mokytojųms prisegė po gėlę, o klases auklėtoją, direktorių ir vicedirektorių apdovanojo. Aukštesniąją mokyklą baigė: Aukštuolytė Dalia, Deveikis Jonas, Juzėnas Vidas, Kielaitė Audronė, Kleiza Vy-

(Nukelta į 5 psl.)

PAVASARIS EINA KARPATŲ KALNAIS

Rašo Dan Kuraitis

Lietuvoje Vytautų yra daug. Jų pakankamai yra ir tremtyje. Mano kartoje Vytautų tiek dar nebuvo, bet pradedant Lietuvos nepriklausomybę, kiekvienoje šeimoje berniukas buvo krikštijamas Vytautu. Dabar šis vardas yra prigijęs ir Amerikoje. Be Vytauto, Lietuvoje buvo įvairios Vytauto variacijos. Vienur jis buvo trumpinamas į Vytą, kitur į Vitą, o čia Amerikoje Vytautas, be to Vito ir Vyto, dar vadinas Vytlo, nekaltiojant galūnės. Vytauto vardą vaikams duoda ne tik netikintieji, bet ir tikintieji. Jo prisilaiko ir komunistai. Vytauto vadinęs gen. Putna, kurie buvo Tuchacevskio štabo viršininkas, Vytautas buvo Aleksa, Verbyla, Viedrynaitis ir kiti su Maskva ejusieji ir nuo Maskvos nukentėjusieji lietuviški komunistai. Vytautas didysis buvo drąsus ir valstybinės išminties simbolis, todėl visiems patiko šitas vardas.

Be iki šio meto niekas nieko neradę, iš kur Vytautas atsirado pas lietuvius. Pavaikščiojus po Pragę, man kilo mintis, kad Vytautas Lietuvon atkeliavo per Čekoslovakiją. Nesu istorikas ir jokių dokumentų nedarau, bet pačioje Pragoje ty Vity visur pilna. Svarbiausia, per pačią Pragę teka Vitava. Kaip Lietuvoje turime Dauguvą, Mituvą, taip Čekoslovakijoje yra Vituva.

Be to, Pragoje yra kelios šv. Vito bažnyčios. Čekai garbina Vitą, kaip didžiausią jų tautos užtarytoją Dangaus Karalystėje. Bet šv. Vitas labai daug padėjęs čekams ir žemeje. Jis jiems padėjęs laimėti ke-

lias kovas su įvairiais čekų tautos priešiniais, išsilaikęs metu daves vilties be vadovybės likusiai čekų tautai. Šv. Vitas stovi prie gražiųjų Pragos tiltų, stovi ant tiltų, stovi bažnyčiose, kapinėse ir kitose vietose.

Vieną vakarą paklausu čėkų, ką šv. Vitas čekams yra davęs, tai jie man įdomniausiu istorijų pripasakojo, bet aš jų nepasizymėjau. Man atrodo, kad tose istorijose galėjo būti ir fantazijos. Be to, Vitas buvo išbrauktas iš šventųjų sąrašo.

Lieka klausimas, ar Vytautas į Lietuvą atkeliavo iš Čekoslovakijos? Ar senais laikais lietuvių gyvenimo dabartinėje Čekoslovakijos teritorijoje ir Vity ten paliko? O gal tas Vytautas, Vitas, ir net Vytas kaip Lietuvoje, taip Čekoslovakijoje atėjo visai skirtingais kraštais iš gilesnės praeities. Bandžiau klausimą aiškinti Pragoje, bet dabartiniai istorikai, man matos, tokiais dalykais nesidomi.

ASTRONOMAS TICHIA BRAGA

Pragoje yra nepaprastai daug senienų, kurias kiekvienam vertėtų pamatyti. Čekų sostinėje yra daug įvairiausių maldyklų. Čekai yra katalikai arba nuo katalikų bažnyčios dėl menkų dalykų atskilusieji gyventojai. Aplankius, kartų su kitais ekskursantais, daugybę maldyklų, nusilenkiau dar didesniai kiekini šventųjų, bet labiausiai galvą nulenkiau prie Tin bažnyčios arba pačioje bažnyčioje palaidotiems mokslininkams.

Bene pats žymiausias čekų mokslininkas buvo astronomas ir matematikas Kepleris. Pragoje turėjęs didelę ir vertingą observatoriją, kurios užrašus dar šiandien tyrinėja patys geriausieji šių dienų moks-

lininkai. Jie naudoja moderniškas amerikiečių išrastas skaičiavimo mašinas, kurios jiems padeda ne tik padaryti tikslūs skaičiavimus, bet surasti mokslininkų padarytas klaidas.

Specialistai mums parodė, kaip dangaus kūnų judesį apskaičiavimus darė astronomai Kepleris ir Tichia Braga. Ten pats apskaičiavo, kiek laiko užimdavo jiems vienos skaičių grupės išsprendimas ir kiek laiko užtrunkdavo paprastas 25 centų baterija varomos elektroninės skaičiavimas. Šešiolikto šimtmečio pabaigos ir septyniolikto šimtmečio pradžios astronomai turėdavo skaičiuoti pusę dienos, o dabartinė elektroninė mašinėlė visą darbą tiksliai atlikdavo į dvi minutes. Mes per dvi minutes padarome tiek, kiek mokslininkai prieš tris ar keturis šimtus metų padarydavo istisą dieną. Jų skaičiavimai nebuvo tikslūs, tuo tarpu mūsų laikų mokslininkų apskaičiavimai pataiko tiesiai į pasirinktą vietą toli esančiam ir nuolat besisukančiam Mėnulyje.

Kepleris buvo idomus, bet Tichia Braga man atrodė įdomesnis. Jie buvo tikras šešiolikto amžiaus Europos mokslininkas. Jis gimė 1546 metais Danijoje. Tais laikais Danija buvo galinga valstybė, turėjo didelę laivyną, protingą karalių ir leido gabesnius vyrus mokytis. Tichia Braga buvo gabus mokyns, o vėliau buvo gabus mokslininkas. Jis 29 metus dirbo didelėje olandų observatorijoje, esančioje Hveno saloje. Prasidėjęs danų didikų tarpe gana aštriam ginčui, į kurį Tycha Braga nenorėjo kištis, nes ginčas jam atrodė menkavertis, astronomas gavo geras darbo sąlygas Pragoje. Imperatorius Rudolfas davė jam didelę observatoriją Benteko pilyje, kurioje jis galėjo daryti apskaičiavimus ir įvairiausius dangaus kūnų matavimus.

Pragoje Tichia Braga turėjo pačias geriausias ir laisviausias darbo sąlygas. Jis galėjo dirbti dieną ir naktį. Jeigu reikėjo, tai jis galėjo ilgetis ir svarstyti naujai padarytų apskaičiavimų tikslumą ar netikslumus.

Tais laikais dangus mažai tebuvo pažįstamas. Iki Tichia Bragos didžiausi pasaulio astronomai buvo arabai. Jų apskaičiavimai dar ir šiandien yra tikslūs. Bet arabai, pradėję tarpusavius kivirčius, baigė mokslo tyrinėjimus, nes gabiausieji mokslininkai buvo priversti eiti į menkavertius kivirčius ir kovą, palikdami mokslo darbą pelėdoms. Tichia Braga buvo didžiausias Europos mokslininkas šešioliktojo šimtmečioje.

TICHIA BRAGA SUDARĖ ŽVAIGŽDŽIŲ KATALOGĄ

Specialistai mums aiškino ir rodė astronomo ir mokslininko Tichia Bragos sudarytą tiksliausią matomų žvaigždžių katalogą. Tai buvo didelis žingsnis to meto astronomijoje. Kai pasižiūri šiaudien į žvaigždes, tai atrodo labai paprastas dalykas. Man atrodė, kad ir aš galėčiau toki katalogą paruošti.

Tame kataloge duotas žvaigždės vardas ir nurodyta kada ir kur ji būna. Turint galvoje paprasčiausius astronomijos instrumentus, tai neturėtų būti toks jau sunkus darbas.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIJ, AUSU, NOSIES
R. GERKLES LIGOS
2859 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima liguos pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofis: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir šeštadieniais 9-12 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, ILL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą sešadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2121 arba 562-2128

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALLYBĖ AKIJ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 561-4605
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Telefonas atsakomas 12 val.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9867

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofis: telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofis: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 9-12 val. vak. Seštadienį
nais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: Hemlock 4-2123
Rezid. telef.: Gibson 8-6195
Prima liguos pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telef. HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telef. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-12
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Viešas pranešimas — Public Notice

Šiuomi pranešame publikai, skolininkams (creditors) ir bendrovės šerinkams (dalininkams), kad Lietuvių Liuosybės Namų Bendrovė, Cicero, Ill. pardavė savo namą, esantį ant 14th Street ir 49th Court Cicero, Illinois.

Pagal šerinkų nutarimą ir pageidavimą, namas buvo parduotas ir gegužės 1976 m. 28 d. legaliais dokumentais nuosavybė buvo pervesta naujiems savininkams.

Skolininkų (creditors), jeigu jų rastųsi, prašome kuo greičiau atsiskaityti ir priduoti sąskaitas. Šerinkų (dalininkų) prašome greitu laiku pristūsti savo pilną vardą, pavardę, kiek turite šerų ir kiekvieno šero numerį. Siųskite bendrovės sekretoriui: Joseph K. Stalioraitis, 6418 South Rockwell St., Chicago, Illinois 60629.

Pagal Valstijos įstatus, atmo-kėjus visas išlaidas ir turint tikslų šerinkų sąrašą, bus nustatyta kiek už šerą išeis pinigų ir tada šerinkams bus pranešta, kur ir kaip gauti jiems priklausančius pinigus. Tą viską atlikus, bendrovė pagal šerinkų nutarimą ir pageidavimą bus oficialiai ir formaliai likviduota — dissolved.

Anthony J. Powell
(Povilonis) prezidentas

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstovų
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

GELES VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausias gelis ir vaikai, ar
au papuošimui ir sezoninės
kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTPANTAS)
DAUBARŲ SŪNUS
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

KR. DONELAIČIO MOKYKLA

(Atkelta 4 psl.)

das, Misiulytė Nida, Narytė Laura, Noreikaitė Rita, Noreikis Benas, Noreikis Jūras, Norikaitytė Karina, Boreitytė Rasa, Pocius Edvardas, Slonskytė Reginia, Vitkauskaitė Vida, Laura, Statkutė Irena, Švabai-Zilinskaitė Leda, ir žygaitė Ramona.

Po trumpų baigusiųjų atstovų ir klases auklėtojos kalbų, prieš iškilmes užbaigiant, kalbėjo direktorius Julius Širka. Jis pabrėžė tautinio susipratimo, savo kalbos ir tautos meilės svarbą žmogaus asmenybei ugdyti. Ragino nenuolgi nuosavo tautos ir lietuvių kalbos žinias gilinti pedagoginiame institute ir kitomis progomis.

Pabaigoje visi mokiniai, dirguojant mokyto Vytautui Gutauskui, padainavo mokyklų dainą "Su mokslu į rytojų".

Išleisuvės Spriengfielde
Trečioji Kr. Donelaičio mokyklų mokslo metų užbaigimo dalis, kuri skirta aukštesniąją mokyklą baigusiems, įvyko Illinois sostinėje Springfielde.

Dr. Eleuterijaus ir Birutės Žilinskių pakviesti aukštesniąją mokyklą baigusieji, kitų klasių atstovai, mokytojai ir tėvų k-to nariai birželio 6 dieną dviem specialiais autobusais nuvyko į Spriengfielą. Čia aplankė gubernatūrą, Lincoln namus ir kapa.

Trumpa baigusiųjų išleisuvų programa įvyko Žilinskių namuose. Jų dukra Leda šiais metais baigė aukštesniąją Kr. Donelaičio mokyklą.

Jumoringing, įdomią ir įvairią programą aliko mokyklą baigę mokiniai. Visus dalyvius E. ir B. Žilinskiams nuoširdžiai pavašino.

Pabaigoje J. Širka padėkojo Birutei ir dr. Eleuterijui Žilinskiams, kurie savo lietuvišku nuoširdumu sudarė progą, JA-V-bem švenčiant nepriklausomybės 20 metų, Kr. Donelaičio mokyklos mokiniams aplankyti savo valstijos sostinę ir jos įžymybes. Tai reikšminga ir svarbu, nes lietuviška mokykla auklėja ne tik gerus lietuvius, bet taip pat ir gerus amerikiečius.

Keturias valandas trukusi linksmo kelionė į Chicago ir gražių prisiminimų gausa, ilgai pasiliks dalyvavusiųjų atmintyje. Su aukštesniąją mokyklą baigusiais atsiveikinta. Jie į mokyklą daugiau nebegrįš. Tačiau savo širdyse išsinešė atminimų turtą ir didelį lietuvių

Zionas mini 200 m. sukaktį

Ziono (lietuvių) evangelikų parapija 9000 S. Menard ave, Oaklawn, švenčia š. m. liepos 4-tą dieną, sekmadienį, 10 val. ryto bendros pamaldos JAV 200 metų minėjimą. Programoje dalyvaus solistai: Erna Juozapaitienė ir Viktoras Mielulis. Kunigas svečias K. Burbulyš. Pamokslai bus sakomi trejose kalbose — lietuvių, vokiečių ir anglų.

Po iškilmingų pamaldų parapijos moterys dengs p-jos salėje stalus su gardžiais šaltais valgiais ir kavute. Visi parapijiečiai ir draugai kviečiami į mūsų parapijos "Bicentennial" minėjimą. (Pr.)

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

kalbos ir aplemai lietuviškumo kraičių Linkėtina, kad tas kraštis nemažėtų, bet nuolatos didėtų. J. Alksnė

— Jimmy Carter dar nėra išrinktas prezidentu, bet jis jau planuoja padaryti kelias pakaitas federalinėje administracijoje, kad galėtų valdyti, kad bus prisiskaidintas. Carteris nori gauti kongreso leidimą atleisti daug bereikalingų tarnautojų.

PIRKITE AV. LAUPTIMO BONUS

ANTANAS BADAUKIS
gyveno Lowell, Ind. (anksčiau Marquette Parke)

Mirė 1976 m. liepos mėn. 1 d. sulaukęs 88 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje.

Vellionio žmona Eugenia yra jau anksčiau mirusi. Vellionis buvo salesman Kasper Bros. Liquors Co, Amerikoje išgyveno 66 metus.

Paliko našlė: 3 dukterys: Aldona Kasper ir jos vyras Peter, gyv. Lowell, Ind., Olga Musky, gyv. Maplewood, N. J., ir Jean Travis, gyv. Chicago, Illinois, 6 anūkai.

Kūnas bus pašarvotas liepos mėn. 2 d., penktadienį, 2 val. po pietų Petkus Marquette koplyčioje — 2533 West 71st St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį liepos 3 d. 10 val. ryto. Iš koplyčios bus lydimas į Lietuvių Tautines kapines. Visi a. a. Antano Badaukio giminės draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarimą ir atsiveikinti.

Nuolūde lieka: Dukterys su šeima.
Laidotuvų Direktorius Donald A. Petkus, Tel. 476-2345.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI H. TAMAŠAUSKO LIETUVISKĄJĄ PAMARĮ

336 puslapias su žemėlapiu ir paveikslais aprašo Pamari, senus jo gyventojus ir gamtą, 1200 lietuviškų vietovardžių sąrašas. Knygos kaina \$6.00, minkšti viršeliai.

Persiumtūmiu paštu reikia pridėti dar 50 centų.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, De. mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis suradė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygelę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2.00. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du doleriu atsiųsite šio adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastatų-gas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

EAST CHICAGO, IND

Tradicinė gegužinė

JAV East Chicagos LB Apylinkės tradicinė gegužinė įvyks-ta 1976 m. liepos mėn. 4 d., sekmadienį, pirma val. po pietų Jonynų ūkyje, Chesterton, Indiana (prie 20 kelio).

Prie gražios lietuviškų plokščių muzikos veiks turtingas skanių lietuviškų valgių bufetas, gaivinančių gėrimų baras ir laimės šulinys.

Maloniai kviečiame visus apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti šioje tradicinėje gegužinėje, kur smagiai gamtoje praleisite laiką ir savo atsilankymu peremsite veiklos pastangas.

Iki malonaus pasimatymo gegužinėje.

Apylinkės Valdyba

FIGHT HEART DISEASE GIVE HEART FUND

LIETUVIŲ BRIGHTON PARKO MOTERŲ KLUBAS rengia smagų pikniką liepos 4 d. Onos Bruzgulenės sode. Pradžią 12 val. Bus smagi muzika šokiams, skanių valgių, gėrimų ir daug gražių dovanų. Visus kviečia atsilankyti ir smagiai praleisti laiką. Komisija ir Valdyba

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Jūs tyrinėjate Raštus, nes tariatės juose turį amžinąjį gyvenimą; jie tai ir yra, kurie liudija apie mane". — Jono 5:39.
Mūsų tekste pasakys, kad Sventasis Raštas apreiškia mums Viešpatį Jėzų. Todėl norint jį pažinti turi ieškoti žinių apie jį Sventajame Rašte. Tuo tikslu Dievas davė mums apaštalus, pranešius ir mokytojus. Žmonių žodžius galime priimti tik tada, kai jie sutinka su gyvojo Dievo Žodžiu. O norint suprasti kas parašyta, reikia šventosios dvasios pagalbos. Sventąjį Raštą reikia netik skaityti, bet tyrinėti; o naudingų ir gyvenimui reikalingų pamokų gausime tik tada, kai būsime nuolankūs ir pasirengę priimti mums Dievo duotąsias pamokas, kurios padarys mus tinkamais geriam darbams.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirtis? Iki klausimą atako knygutė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629
SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6646 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKŠTOS VISTA
REpubl.: 7-5999 REpubl.: 7-5999

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

Jonynės Lietuvos sodyboje

Senu lietuvišku papročiu Lietuvoje šv. Jono naktį švenčiamos Jonynės ir čia Sodyboje birželio 27 d. buvo perpintos linkėjimai, patriotinėmis dainomis ir poezijos eilavimu, kurių klausėsi arti 50 asmenų, didžia dalimi pagyvenusiu.

Programą vedė Aleksas Krumpiauskas. Alfonsas Sidagis pradėjo giesmę Apsaugok Aukščiausią tą mylimą šalį... Alf. Brinka pakaitomis deklamavo Bernardo Brazdionio kūrinį: Lietuva mano šiaurės pašvaistė: Lietuvos Laukai... Nutulusi Pakrantė... Atsiskaukimas į žmogų... ir kt.

Adelė Duoblienė dainavo: Sūpinskiu dainuž iš meilės žiedų... bei nuosavas kūrybos... Žydėkite mano puikios alyvos... Mažyti paukšteliai iš kur atskridai?... Sukurta baladė apie Joninių naktį sveikintus Jonus ir Jonelius. Solistė Natalija Aukštuoliene dainavo: Pražydo jazminai po langų... Šį pavasarį beskabanti ramunių žiedėliai... Ten, kur žaidžia Nemunėlis... ir kelias kitas. Alfonsas Sidagis — Užtrauksim naują giesmę broliai Maironio, Kur tas šaltinėlis, kur aš jaunas gėriau ir kt. Juzė Mariniene dainavo: Oi Jonai, Joneli, kur tu vendravoji... Saltyšius ir kt.

Antanas Keveža Jonas vadinėms sveikino savo eiliuota baladę, iškeliančią visų darbais nusipelnusių garbę, drauge ir su panegirika Sodybai, entuziastingai ją paskaitęs. Jo ir Natalijos Aukštuolienės linksma dainė apie "gundytoją" linksmini klausytojus. Visiems maloni staigmena buvo inž. Vytautas Sadzius su diatoniniu akordeonu, kuriuo grodamas padainavo ir tris kūrinus: 1) Odė deivei Gintarei, 2) Ar aš tau, sese, nesakiau, su soliste Natalija Aukštuoliene ir 3) Tautenės Užjūris.

Adelė Duoblienė pateikė žadėtus patikslinimus iš ankstesnių pranešimų apie proteinus. Atšvenčiant šv. Jono šventę pagiedojo maldą "Labanakt Jėzau" Joninės užsklendžiant visi dalyviai dr. Jonui Adomavičiui pakiliai sugiedojo Ilgiausių Metų... Užkandinė veikė visą laiką su Marijos Bosienės, Marijos Gotceitienės ir Simokaitienės patarimu.

O. Algmienė

TRUMPAI

— John J. Batkevich, Knox, Ind., pranešė iš anksto be raginimo savo prenumeratą, o savo gerus linkėjimus atlydėjo \$9 auka Mašinų fondui. Dėkui už administracijai laiko taupymą ir išlaikų mažinimą, dėkui už gerus linkėjimus ir už paramą.

— Ponja Aleksandra Sakas, Lancaster, Ohio, tarp kita ko laip rašo: "Naujienuomenis esu labai patenkinta. Tokios pat minties žmonių vis daugiau ir daugiau atsiranda. Tai matosi iš naujų skaitytojų bei žinių

apie juos. Linkiu Naujienuomenis daug sekmes ir įdėdų 10 ceki Mašinų fondui." Dėkui už laišką ir už auką.

— Karl Markus iš Oak Parko apylinkės, pranešdamas savo prenumeratą, kartu su gerais linkėjimais, atsiuntė dešimkę mašinų fondui. Alfonsas Petruskas, Los Angeles, Cal., atsiuntė 1 dol. Naujienuomenis. Dėkui.

— J. Gerutis, Amsterdam, N.Y., savo gerus linkėjimus visiems Naujienuomenis tarnautojams ir bendradarbiams atlydėjo \$5 auka mašinų fondui. Dėkui už gerus linkėjimus, auką ir už ankstybą prenumeratą pranešimą.

— Dominikas Klinga, lietuviškos veiklos veteranas ir visuomenės veikėjas, St. Peterburgo Lietuvių klubo narys, mirė apylinkės Veteranų ligoninėje. Taip pat mirė klubo narys Harold L. Nuss ir Garbės narė Adolfina Warpnikienė.

— Lietuvių Prekybos Rūmų suorganizuota paroda randasi Navy Pier halų pietiniame gale nr. 1820. Birželio 30 d. 5 val. vak. ją apžiūrėjo visuomenės bei organizacijų atstovai. Buvo kilę nuomonių skirtumai dėl informacinių užrašų netikslumo. Vakar, liepos 1 d. parodos buvo oficialiai atidarytos, kviečiant visuomenę gausiai lankytis.

— Dr. O. Vaškevičiūtės globojama vaikų aikštelė Marquette Parke prieš šv. Kryžiaus ligoninę veikia šokiadieniais nuo 10 ryto iki 2 val. popiet. Priimami vaikai nuo 3 iki 12 metų. Aikštelė veikia jau 15-tą vasarą. Priimami berniukai ir mergaitės pamokų metu.

— Kristina Austin, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) Pildomosios tarybos narė — Ildo globėja, kalbės apie šią organizaciją sąsąsėje su artėjančiu seimu bei 90 metų sukaktimi per Kazės Brazdionytės vedamą "Lietuvos Aidai" radijo valandą, šien dien, liepos 2 d. 10-11 val. vak. per WOPA stotį 192 KC-MF banga. SLA šeimas bus liepos 5 — 8 d. Chicago's Pick-Congress viešbutyje.

— Dr. Albertas J. Valibus, Kingston, Pa., ilgametis LRK Susivienijimo gydytojas - kvotėjas, pakviestas į 50 metų išdirbusių medicinos srityje klubą. Dr. A. J. Valibus baigė 1925 m. Hahneman Medicinos kolegiją Philadelphiajoje, atliko vienerių metų praktiką Mercy ligoninėje, Wilkes Barre, Pa. Nuo 1926 m. praktikavo savistoviai savo kabinete. Birželio 29 d. dalyvaus klubo narių konvencijoje, Dallas mieste, Texas.

— Kun. Juozas Neverauskas yra 62-ros Pensylvanijos Lietuvių Dienos rengimo komiteto pirmininkas, Bernice Milwaukee ir John Koons — vicepirmininkas. Al. Bartkus — išd., Ana Klizas Wargo — sekr. Lietuvių Diena bus rugpjūčio 15 d. Lakewood Parke, Barnesville, Pa. Programoje dalyvaus Baltimorės lietuvių tautinių šokių grupė Malūnas ir Brooklyno vyrų oktetas. Kalbės detroitiešis Algis Zaporackas, respublikonų kandidatas į JAV kongresą.

— Sen. Frank D. Savickas, Darbo ir komercijos komiteto pirmininkas, įnešė įstatymo

projektą palengvinti smulkios verslavietybės įsigyti jose dirbantiems apdraudą.

— Standard Fed. Tarybos ir Skolinimo b-vės prezidentas ir direktorių tarybos pirm. Justinas Mackevičius praneša, kad gautas leidimas atidaryti 3-čią bendrovės skyrių Garfield Ridge apylinkės gyventojams. Naujajai įstaigai parinkta vieta prie Austin ir Archer Ave. Manoma, kad statyba ir visi įrengimai bus baigti sekančių metų pradžioje.

— Mokslų ir Pramonės muziejų atidaryta Južoslavijos meno ir tautodailės paroda. Uždaroma rugpjūčio 8 d. Liepos 11 d. 2 val. popiet bus južoslavų tautinės muzikos ir šokių koncertas.

— St. Petersburg. Lietuvių klubas surengė tragiškų birželio dienų minėjimą. Ta proga turiningą ir išsamią kalbą apie nepriklausomybės pradžią užkulisius ir pirmuosius išvežimus pasakė svečias torontiešis Dr. J. Kaskelis. Meninę programą dalį atliko klubo choras, vadovaujamas A. Matkeikos.

— Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, švenčia savo veiklos 90 metų sukaktį, kuri bus atžymėta 59-me seime, liepos 5-6-7-8 dienomis, Pick-Congress viešbutyje, Chicagoje. Didžiulis ir iškilmingas banketas įvyks liepos 7 dieną, vakar.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

NEEDED SPRINGMAKERS Kick press set-up man, 3 years experience required. Established company with good pay, overtime and liberal benefits. Call Ernest Knažavich at 342-4334 between 7 AM and 5:30 PM.

ATLAS SPRING MFG. CO. 1801 N. Spaulding Avenue, Chicago

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų reikia

SECRETARY LAW OFFICE Intelligent person possessing high degree of secretarial skills, needed in growing law firm. Position entails full secretarial duties and related admin. resp. for partner. Excellent salary. Loop location. 346-7404

RENTING IN GENERAL Nuomos

BRIDGEPORT išnuomoja 4 kambarių furnished butas prie Emerald ir 32-tros. CA 5-2847.

re, Pick Congress viešbutyje. Širdingai kviečiama visuomenė dalyvauti šiam bankete ir pagerbti ilgametę lietuvių organizaciją, kuri yra daug gero padariusi lietuviams. Kvietimas \$15 auka.

Rezervacijos, kreipkitės į S. Molis, tel. 471-0310, John G. Evans, 737-8600, arba į SLA 6-to apskritys raštine 2549 W. 71st St. Chicago, tel. 776-3140.

Pirkite Naujienas, Remkite kiekvienas, Nes jos rašo tiesą. Ir veda į šviesą.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENSINIAIS IŠSIMOKĖJIMAI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill., Virginie 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISŲ RČSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI — PARDUOSI — NUOMOSI

IVAIRS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 ARCHER AVE, CHICAGO, ILL.

8929 SO. HARLEM AVE.

135-TH IR ARCHER AVE.

Tel. 257-5861

M. A. S. MKUS

Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių išskirtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING AND AIR CONDITIONING

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3447

D. M. ESIO

82-80 M. AMZIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$71 pusmėsiui automobilio

Liability apdraudimas pensininkams

Kreipkitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-9775

HOMEOWNERS POLICY

Call Frank Zapolski

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką

Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-5459

(buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

PASISEKIMA BIZNYJE

"NAUJIENOSE" — 1 URI GERIAUSIA

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI

...

3 easy ways to get the Zip Codes of people you write to:

1 When you receive a letter, note the Zip in the return address and add it to your address book.

2 Call your local Post Office or see their National Zip Directory.

3 Local Zips can be found on the Zip Map in the business pages of your phone book.

Published as a public service by the American Mail Company with the Advertising Bureau

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly! **5 1/4%** **see us for HOME financing.** AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginie 7-7747

HOURS: Mon.-Tue., Fri. 9-4, Thur. 9-3 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

PUKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE LIETUVAI IR ZEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Daukantas. ZEMES UKIO SVETIMAS. Studija, išleista Chicagoje 1968 metais paties autoriaus lėšomis. Knyga dviejų dalių: Zemės ūkio kvičimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Zemės ūkio svetimimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugriovęs gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandieną drašiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiuotis ir džiaugtis savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir prilygti pačioms iškiliosioms Europos tautoms."

Knygos apie žemės ūkį atrodė tik žemdirbiams skaitytis, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasauli išblaškyti lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reikiama, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autorius skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas sūnus — mylimai Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdelių ir lentelių, kainu tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Čekį arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasieksime.

Juozės Vaičiūnienės knygos **TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS**

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

DAIŲ ŠVENTES LAUKUOSE. Kišeninio formato 151 psl. Kaina \$2.00

Persiuntimui paštu reikia pridėti 50 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygas galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

V. VALANTINAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENE — VYTAUTAS ZUKAUSKAS

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIV.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos spaudos skelbimui Naujienuomenis platiname vajus.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliojtiniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jau prenumeruoti.

Todėl Naujienuomenis ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platino vajų kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išsivijios, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškos reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusę metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusę metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienuomenis prenumeratui, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____

ADRESAS _____

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY, JULY 2, 1978